

В результаті згодовування молодняку коней української верхової породи кормової добавки Гаммавіт середня прибавка живої маси в розрахунку на 1 голову в розрізі статей склала +2,1 та +4,4 %. У разі продажу піддослідного молодняку II групи господарство додатково отримає 1722,0-3813,0 гривень.

Витрати корму на 1 кг приросту в I групі становили 8,1-8,3 кор. од. відповідно, а в II групі – на 6,6-6,4 % менше.

Таким чином, дослідженнями доведена ефективність використання в раціонах лоша́т чистокровної верхової породи віком 6-18 місяців кормової добавки Гаммавіт та встановлено позитивний її вплив на рівень продуктивних якостей молодняку.

Список використаної літератури:

1. Коцюбенко Г.А. Вплив росту і розвитку на роботоздатність кобил української верхової породи. *Збірник праць ВНАУ*. № 11 (51), 2011. С. 26-30.
2. Политова М. Специфика оценки экстерьера лошадей спортивных пород. *Золотой мустанг*. № 5(43) 2004. С. 16-27.
3. Юсюк Т.А. Динаміка росту лоша́т новоолександрівської ваговозної породи. *Вісник ДДАЕУ*. № 4. 2017. С.60-63.

Зирянов Артем
аспірант

Науковий керівник: д-р с.-г. наук, професор Цвігун А.Т.

Цвігун Анатолій
д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри годівлі, розведення
тварин і технології кормів, член-кореспондент НААН України
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

СКЛАД І ПОЖИВНІСТЬ ЗЕЛЕНОГО КОРМУ ПАСОВИЩ

Переважну масу зеленого корму сільськогосподарські тварини в Карпатах отримують з пасовищ. Тому одна з основних умов зміцнення кормової бази молочного, м'ясного скотарства, конярства та вівчарства в літній період є збільшення і поліпшення складу і поживності пасовищної трави. Крім усього іншого, собівартість виробництва однієї кормової одиниці в зеленому кормі пасовищ в 2-3 рази нижче, ніж в фуражному зерні, сіні, сінажі і силосі і в 4-5 разів - ніж в коренебульбоплодах.

Значення пасовищного корму полягає ще й в тому, що в хорошому травостої містяться естрогені речовини, які підвищують репродуктивні якості самок. Наприклад, корови, які в період зимової годівлі з різних причин залишилися яловими, з виходом на пасовища в перший же місяць приходять в охоту і нормально осіменяються.

Однак є відмінності в їстівності окремих трав, в їх перетравності і дієтичному дії, що обумовлено особливостями хімічного складу і морфологічними властивостями рослин.

Багато рослин погано з'їдаються тваринами внаслідок опушеності листя, розвитку

на стеблах і листках кремнеземних зубців, колючок і шипів і іншого, багато подібних рослин серед будяків, в'юнків, тощо; деякі рослини містять надлишок дубильних речовин (наприклад, ромашка), органічних кислот (щавель) або солей: знижують поїдання рослин; нарешті, часто причиною поганої поїдання є високий вміст в рослинах сильно пахучих і гірких речовин.

Найвища поживна цінність має пасовищна трава з переважанням тонконога. В 1 кг цієї трави при натуральній вологості міститься 0,32 корм. од. і 3,7 МДж обмінної енергії, що на 13-35% вище, ніж в траві з переважанням інших злакових рослин.

До кращих пасовищних рослин з бобових відносяться: конюшина червона і біла, лядвенець білий, люцерна, вика, чина та ін.

У лісовій зоні для випасу худоби використовують вирубки, лісові галявини і лісові масиви. На цих пасовищах виростають костриця червона, мітлиця звичайна, щучка дерниста, колосок запашний, конвалія, герань, жовтець, осоки та ін.

На галявинах зустрічаються конюшина червона і біла, лядвенець, горошок мишачий та ін. В 1 кг трави лісових пасовищ міститься в середньому 0,18 корм. од. і 18 г перетравного протеїну. Урожайність лісових пасовищ - складає 21-28 ц зеленої маси з 1 га.

Значні площі пасовищ лісової зони розташовані в заплаві річок. Ботанічний склад цих пасовищ залежить від рельєфу місцевості і тривалості затоплення порожніми водами.

На заплавлених пасовищах виростають тонконіг лучний, костриця червона і лугова, бекманія звичайна, кострець безостий, мітлиця біла, тимофіївка лучна, кульбаба, деревій, осока рання, конюшина червона і біла, люцерна жовта і ін. В 1 кг зеленого корму заплавного пасовища в середньому міститься 0,2 корм. од. і 24 г перетравного протеїну. Урожайність зеленої маси в середньому становить 26-32 ц з 1 га.

На гірських, альпійських і субальпійських пасовищах основними кормовими рослинами є тонконіг альпійський, манжетка, лисохвіст альпійський, костриці, тонконіг, багаття строкате, чемериця, кмин кавказький, люцерна, аконіти і ін.

В 1 кг зеленої трави гірських пасовищ міститься в середньому 0,23 корм. од. і 30 г перетравного протеїну, альпійських пасовищ - відповідно 0,26 корм. од. і 27 г і субальпійських пасовищ - 0,26 корм. од. і 30 г. Урожайність трави на полонинах становить 8-40 ц, на альпійських - 12-30 ц і на субальпійських - 20-50 ц з 1 га.

Поживна цінність залежить в значній мірі від фази вегетації. Так в одному кілограмі різнотрав'я в період бутонізації міститься 0,14 кормових одиниць, 1,49 МДж обмінної енергії та 31 грам сирого протеїну, тоді як в фазу цвітіння відповідно 0,15 кормових одиниць, 1,77 МДж обмінної енергії та 35 грамів сирого протеїну.

Злаково-бобова різнотравна рослинність лісових вирубок і галявин має вищу поживну цінність в період цвітіння в ній міститься 0,20 кормових одиниць, 2,16 МДж обмінної енергії та 38 грамів сирого протеїну.

В літературі зустрічається переважно опис ботанічного складу травостою і практично відсутня оцінка його кормової цінності і поживності за всіма необхідними елементами живлення, що ускладнює прогнозування продуктивності. Відсутня економічна методика оцінки природних кормових угідь, що робить неможливим визначення економічної ефективності та рентабельності їх використання.

Комплексний підхід дав би можливість розробити рекомендації по підвищенню урожайності і покращенню якості травостою, зоотехнічних і ветеринарних заходів при їх використанні.

Отже, дослідження поживної цінності пасовищ Карпат потребують системності, великих затрат людських і матеріальних ресурсів, координації цих робіт на рівні НАН і

НААН України, оскільки на неї впливають дуже багато факторів, які тільки частково залежать від людей. Це дослідження ґрунтів і травостою на них в залежності від висоти над рівнем, моря. Експозиції схилів і травостою на них при однакових типах ґрунтів. Дослідження поживності природних кормових угідь в залежності від кількості опадів і тому подібне.

Казьмірук Лариса
канд. с-г. наук, доцент
Вінницький національний аграрний університет
Вінниця, Україна

КОНСТИТУЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА ПРИ ДОБОРІ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Вдосконалення порід худоби потребує добору за напрямком продуктивності корів з врахуванням їх використання [1]. Інтенсифікація молочного скотарства зумовлює селекціонерів до нових вимог ведення галузі [2]. Використання основних технологічних ознак: молочний тип, пристосованість до сучасних технологій утримання, використання в годівлі нормованих повнораціонних кормів та інші господарсько-біологічні особливості тварин є перспективним у галузі молочного скотарства [3].

Виведення найбільш придатних для розведення тварин є актуальним питанням з врахуванням конкретних господарських умов і напрямку спеціалізації. Молочний тип корів найбільш ефективно використовує поживні речовини кормів на виробництво молока. Тому, використання конституціональної оцінки при доборі корів української червоно-рябої молочної породи за типом конституції дозволяє вести цілеспрямовану селекцію на певну ознаку ц конкретному стаді [4].

Актуальним при доборі корів української червоно-рябої молочної породи є оцінка їх за типами конституції. Об'єктом дослідження було 40 корів української червоно-рябої молочної породи. Предметом досліджень : екстер'єр, конституція, жива маса, молочна продуктивність корів української червоно-рябої молочної породи.

Методи досліджень: зоотехнічної та варіаційної систематики. Обстеження корів проведено за промірами: висота в холці, коса довжина тулуба, обхват грудей за лопатками. За масометричним коефіцієнтом (ММК) визначені такі типи конституції: щільний, проміжний та рихлий.

Результати досліджень. Важливим елементом досліджень розподілу корів української червоно-рябої молочної породи було визначення параметрів конституційних типів. За показниками відхилень від середньої арифметичної 4δ (середнє квадратичне відхилення) корів розподілили на щільний, проміжний та рихлий типи конституції. Обчислення параметрів конституційних типів показали, що до щільного типу виділено корів з масометричним коефіцієнтом більше 121,6, до проміжного – у межах 113,2-121,5 та рихлого – менше 113,1.

Розподіл корів української червоно-рябої молочної породи за конституційним типом показав, що найбільше корів проміжного типу 42,5%. Корів-первісток проміжного